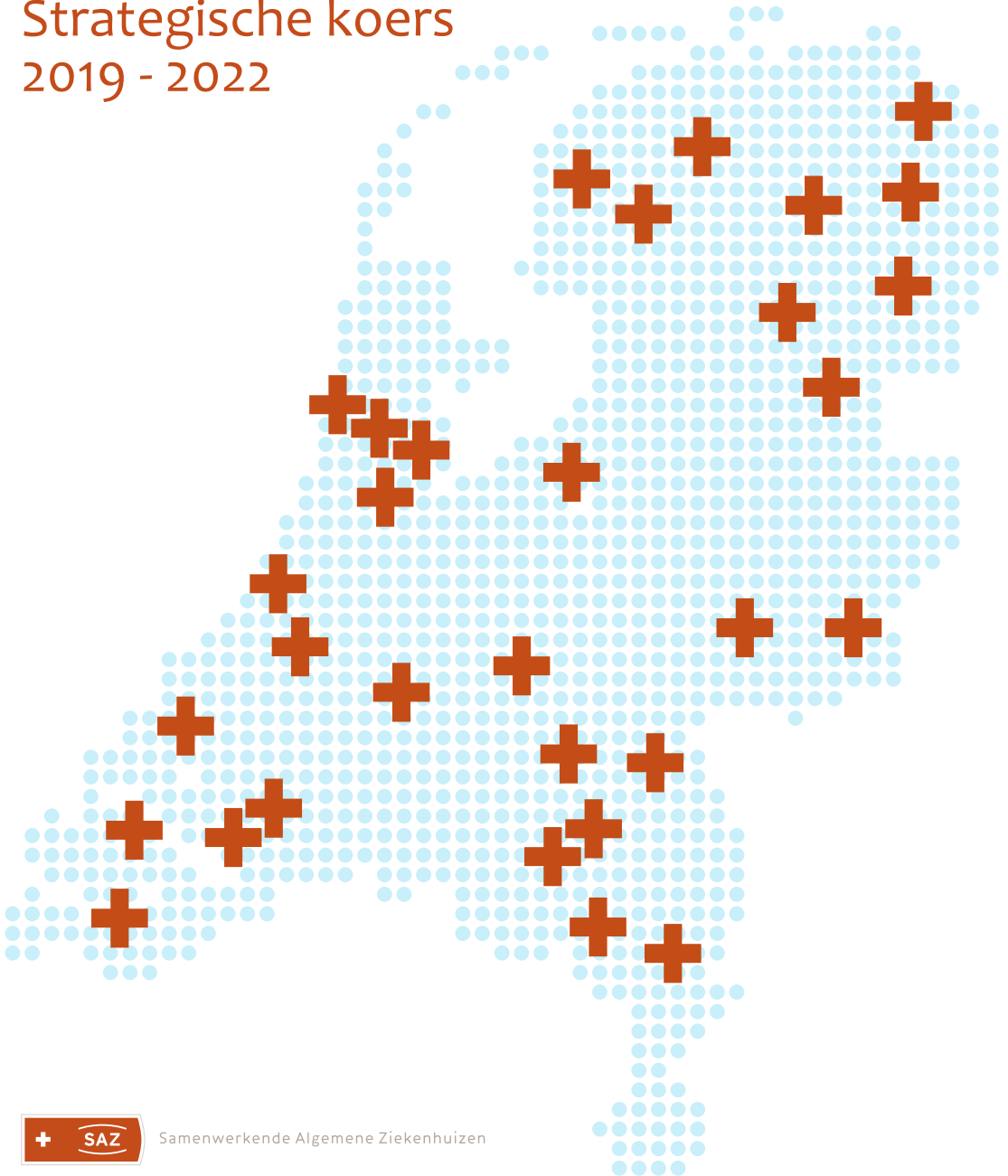

Van ziekenhuis naar gezondheidsorganisatie

Strategische koers
2019 - 2022

Samenwerkende Algemene Ziekenhuizen

Samenwerkende Algemene Ziekenhuizen

Inhoud

Inleiding	3
Hoofdstuk 1 Hier staan wij samen voor!	5
Hoofdstuk 2 Voor iedere persoon de beste zorg, ook in de toekomst	9
2.1 Van ziekenzorg naar bevorderen van kwaliteit van leven	9
2.2 Gebruikmaken van technologie en innovatie	10
2.3 Bekostiging van gezondheidswinst.....	10
Hoofdstuk 3 De kracht van SAZ ziekenhuizen: integrale zorg in een netwerk	15
3.1 Regionaal netwerk met zorg en welzijn	15
3.2 Samenwerking met opleidingsziekenhuis en/of academisch ziekenhuis	15
Hoofdstuk 4 Een strategie voor de toekomst: van traditioneel ziekenhuis naar gezondheidsorganisatie ..	21
4.1 Het belang van informatie over de persoon	21
4.2 Draggers van de strategie.....	22
4.3 Matrix.....	22
4.4 Kwaliteit van leven en persoon achter de patiënt.....	24
4.5 De strategie als groeimodel: een samenvatting.....	25
4.6 Regierol voor SAZ ziekenhuis	25
Hoofdstuk 5 SAZ strategie in de praktijk	29
5.1 Hoe dragen wij als SAZ bij aan kwaliteit van leven?	29
5.2 De kracht van de SAZ ziekenhuizen	30
5.3 Technologische ontwikkelingen en data	32
5.4 Samen werken aan waardegedreven zorg	34
Hoofdstuk 6 Samenvatting strategie 2019-2022	39

Inleiding

De Nederlandse zorg is kwalitatief van een zeer hoog niveau en is goed bereikbaar voor iedereen. Daar zijn we hartstikke trots op. Door als regionale ziekenhuizen samen te werken aan kwalitatief hoogwaardige, integrale en betaalbare zorg, leveren we hier een essentiële bijdrage aan. 'Kwaliteit van leven' is ons uitgangspunt. We werken intensief en structureel samen met zorg- en andere partners in de regio. We maken gebruik van innovatieve (digitale) technologieën. Hierin hebben we door onze samenwerking al veel bereikt.

Maar het zorglandschap verandert. Het huidige zorgsysteem staat onder druk vanwege diverse ontwikkelingen, zoals de vergrijzing en de daarbij horende stijgende zorgvraag, het oplopende personeelstekort en de veranderde rol van de patiënt bij zijn behandeling. Om de zorg voor iedereen in Nederland toegankelijk te houden, is het van groot belang dat we de zorg anders gaan inrichten.

Hier ligt voor ons als Vereniging van Samenwerkende Algemene Ziekenhuizen (SAZ) de ambitie. Hoe zorgen we ervoor dat we, door onze krachten te bundelen en gebruik te maken van de nieuwste technologische middelen, de zorg betaalbaar en toegankelijk houden?

Met andere woorden: welke koers gaan we varen?

Deze vragen hebben geleid tot het strategieplan 'van ziekenhuis naar gezondheidsorganisatie' dat nu voor u ligt. Hierin maakt u kennis met de ambitie van de SAZ en leest u hoe de huidige 28 bij de SAZ aangesloten ziekenhuizen hieraan werken.

We kijken ernaar uit onze strategie samen met u als samenwerkingspartner verder te gaan uitvoeren en onze ambities ten behoeve van de patiënten waar te gaan maken.

Bert Kleinlugtenbeld
Voorzitter SAZ

Yvonne Snel
Directeur SAZ

Wij zijn verweven met
en verankerd in de regio

Hoofdstuk 1

Hier staan wij samen voor!

Als Samenwerkende Algemene Ziekenhuizen (SAZ) bundelen we de krachten van 28 regionale ziekenhuizen. Wij zijn verweven met- en verankerd in de regio. Wij kennen de bewoners, de lokale gebruiken en sociale structuren, de huisartsen en andere regionale zorgverleners: dat is onze kracht.

Missie

De missie van de SAZ is samen werken aan kwalitatief hoogwaardige, integrale en betaalbare zorg, die bijdraagt aan de kwaliteit van leven van bewoners in de regio.

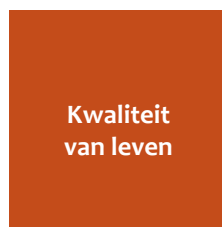
Visie

Gebaseerd op hoogwaardige expertise, samenwerking met zorg- en andere partners in de regio en de inzet van nieuwe (informatie) technologische mogelijkheden, gaan de SAZ ziekenhuizen een regisserende rol verwerven.

Missie en visie zorgen samen voor de volgende strategische uitgangspunten:

1. De menselijke maat: professionals zijn servicegericht en gedreven en kennen de patiënt.
2. Zorg op de juiste plek: door nauwe samenwerking met instellingen voor zorg en welzijn en gemeenten in de regio én in een netwerk met andere ziekenhuizen.
3. Bijdragen aan kwaliteit van leven, ook buiten het ziekenhuis in de regionale samenwerking.
4. Digitaal en makkelijk contact tussen patiënt en zorgverlener.

Kernwaarden

Rode Kruis ziekenhuis | Brandwondencentrum Beverwijk

Mensen zo gezond en vitaal mogelijk maken én houden zodat zij zo lang mogelijk actief kunnen blijven en participeren in de samenleving. Dat is waar wij voor staan. Wij zijn er voor de patiënten met een medisch specialistische zorgvraag uit de regio Midden-Kennemerland. De juiste zorg op de juiste plek en de regierol voor de patiënt zijn de uitgangspunten. Met onze strategie geven we antwoord op een veranderende zorgvraag in een veranderende omgeving. De kern van onze strategie is samenwerking. Alleen door goede samenwerking kan de zorg nog beter worden. 'Samen maakt beter' is dan ook ons motto.

Met positieve gezondheid als vertrekpunt, hebben wij samen met negen organisaties in de regio de krachten gebundeld in de Alliantie IJmond. Samen bouwen we aan een duurzame goede gezondheid voor alle inwoners van de regio Midden-Kennemerland. Via maatschappelijk ondernemerschap richten de partijen zich met elkaar op het verbeteren van persoonsgerichte zorg en ondersteuning om mensen te helpen een kwalitatief hoogwaardig en zinvol leven te leiden. Het beoogde resultaat is dat organisaties anders denken en doen, hierover actief communiceren en dat inwoners weten wat van ze wordt verwacht en kunnen verwachten.

Een andere focus van het netwerk is de aanpak van overgewicht en obesitas. Door krachten en ideeën te bundelen, samen te werken met bijvoorbeeld het bedrijfsleven en voort te borduren op bestaande initiatieven om overgewicht bij jeugd te verminderen, zet het netwerk in op gedragsverandering en het verkleinen van het aantal obesitas patiënten in de regio.

Beatrixziekenhuis - Rivas Zorggroep

Zorg in het ziekenhuis als dat goed is voor de patiënt, zorg thuis of bij de huisarts als dat kan. Dat is de kernwaarde binnen de samenwerking tussen het Beatrixziekenhuis (onderdeel van Rivas Zorggroep met langdurige zorg, revalidatie en thuiszorg), huisartsen en zorgverzekeraar VGZ. De afgelopen vier jaar hebben al zo'n 10.000 mensen op een andere plek en op een andere wijze zorg gekregen dan voorheen. Zo werd diagnostiek, indien mogelijk, naar de huisarts verplaatst en kwamen mensen niet meer als vanzelfsprekend voor een controle bij de specialist op de polikliniek van het Beatrixziekenhuis terug. De juiste zorg op de juiste plek op het juiste moment is hierbij steeds het uitgangspunt.

Bernhoven

In Bernhoven zijn we in 2014 gestart met de nieuwe strategie 'Toekomstbestendige zorg voor de regio'. Vanuit de eigen meerwaarde is de patiënt echt centraal gezet, kwaliteit van de zorg verbeterd en daarmee is onnodige zorg voorkomen. Deze strategie betekende een transitie van Bernhoven op meerdere fronten, zowel zorginhoudelijk als in structuur en cultuur. Belangrijke pijlers zijn scheiding van acute en electieve zorg en de inrichting van de electieve zorg naar verschillende onderscheiden activiteiten: adviseren, behandelen en begeleiden. Zorginhoudelijk is de strategie gedragen door een 100-tal initiatieven die door onze medisch specialisten zelf uitgedacht en over een aantal jaren gefaseerd geïmplementeerd zijn. Dit in directe samenwerking met de regio. De strategie van Toekomstbestendige zorg draagt bij aan het toegankelijk en betaalbaar houden van kwalitatieve zorg in Nederland. Wij zetten nu vanuit deze strategie in op doorontwikkeling naar een gezondheidsorganisatie van en voor de regio.

St. Anna Ziekenhuis - St. Anna Zorggroep

In het St. Anna Ziekenhuis zetten we in op een gezonde regio via onder andere een innovatief beweegprogramma. Groepen van ongeveer 15 ouderen nemen samen deel aan sportlessen in de wijk. Onze sportcoach van het cluster 'Sport en bewegen' begeleidt hen op afstand: "Via een glasvezelverbinding en een webcam sta ik in verbinding met de deelnemers. Ik kan hen zien en zij mij. Ik geef aanwijzingen en coach hen. Het mooie is dat ik meerdere groepen tegelijkertijd kan begeleiden." Zo wordt slim gebruik gemaakt van technologie, en worden mensen op een laagdrempelige manier in hun directe leefomgeving gestimuleerd samen te bewegen. "Een ideale manier voor deelnemers om verantwoord te kunnen bewegen en tevens sociale contacten te onderhouden of nieuwe contacten op te doen," aldus de sportcoach.

Op basis van data
bieden wij een
gepersonaliseerde
behandeling

Hoofdstuk 2

Voor iedere persoon de beste zorg, ook in de toekomst

De zorg in Nederland is van hoge kwaliteit en goed toegankelijk. Zowel de huisarts als de medisch specialist is voor iedereen, 24 uur per dag, bereikbaar. Tegelijkertijd staan we in Nederland voor een transitie in de zorg.

Het huidige zorgsysteem staat onder druk vanwege ontwikkelingen als:

- De vergrijzing en de daarbij horende stijgende zorgvraag.
- Er zijn steeds meer behandelingen mogelijk.
- Het oplopende tekort aan zorgprofessionals.
- De veranderende rol van de patiënt bij zijn behandeling.

Het is de opdracht en ambitie van SAZ ziekenhuizen om kwalitatief goede, betaalbare en toegankelijke zorg te blijven leveren. Dit gaan we realiseren met behulp van een innovatieve, integrale aanpak die de patient werkelijk, en niet alleen in woorden, centraal stelt. Dit strategiedocument licht toe hoe dit wordt aangepakt.

2.1 Van ziekenzorg naar bevorderen van kwaliteit van leven

De vergrijzende bevolking, de beschikbaarheid van nieuwe behandelingen en veranderende leefstijlen maken duidelijk dat de zorg in haar opzet fundamenteel moet veranderen. Tot nu toe heeft de zorg het accent primair gelegd op genezing en vermindering van ongezondheid. Met andere woorden: als problemen al zijn ontstaan. Het is uiteindelijk veel efficiënter om te voorkómen dat die problemen ontstaan, dus moet de zorg naast behandeling ook inzetten op preventie en vroegsignalering. De SAZ ziekenhuizen zien in de bevordering van kwaliteit van leven de mogelijkheid om aan preventie een substantiële bijdrage te leveren. Deze zienswijze verbreedt de functie van ziekenhuizen van het verminderen van ongezondheid naar ook het stimuleren van gezondheid en het bevorderen van kwaliteit van leven.

2.2 Gebruikmaken van technologie en innovatie

De snelle en ingrijpende ontwikkelingen in technologische innovatie en digitalisering zullen het maatschappelijk leven ingrijpend veranderen. Ook in de zorg. Daarbij is het belangrijk dat deze ontwikkelingen niet louter worden gezien als instrument tot optimalisatie van de bestaande situatie. De zorg zal wezenlijk veranderen. Gezien de snelheid waarmee de ontwikkelingen zich voltrekken, vindt de SAZ het belangrijk hierop te anticiperen. Hierdoor is het mogelijk om nog nauwkeuriger een diagnose te stellen en patiënten een meer gepersonaliseerde behandeling te bieden. Dit draagt bij aan de kwaliteit van leven van mensen en bespaart tijd en kosten. Middels verdere innovatie en het inzetten van technologie is de zorgprofessional beter in staat om te gaan met de toenemende vergrijzing en complexiteit in een werkomgeving die dit steeds beter faciliteert.

2.3 Bekostiging van gezondheidswinst

De Nederlandse Zorgautoriteit (NZa) publiceerde in september 2018 dat zij wil afstappen van bekostiging op basis van het aantal verrichtingen. De bekostiging moet juist gezondheidswinst gaan stimuleren, uitgedrukt als uitkomsten die patiënten belangrijk vinden. De NZa vindt het essentieel dat deze waardegedreven zorg rondom de patiënt wordt georganiseerd: "De zorgvraag van de patiënt moet het uitgangspunt zijn voor het bieden van integrale zorg, met goede coördinatie van zorg en samenwerking tussen zorgprofessionals", aldus de NZa.

De SAZ ziekenhuizen onderschrijven dit uitgangspunt van harte.

Maasziekenhuis Pantein - Pantein Zorggroep

Onze medisch specialisten werken al jaren intensief samen met de huisartsen in de regio. Zij hebben nauw contact met elkaar, om samen de zorg zoveel mogelijk thuis te laten plaatsvinden. Zo bezoekt onze specialist ouderengeneeskunde oudere patiënten thuis, waar afstemming met de huisarts en de wijkverpleegkundige plaatsvindt. En dankzij de inzet van BeterDichtbij, kan de specialist op ieder moment met de patiënt appen en beeldbellen. Net als de wijkverpleegkundige, waardoor hij of zij de cliënt meer op afstand zorg kan bieden, en thuiszorg voor meer cliënten in de wijk beschikbaar wordt.

BovenIJ ziekenhuis

Een uniek samenwerkingsverband van het BovenIJ ziekenhuis met zorg- en welzijnsaanbieders in Amsterdam-Noord richt zich op problemen van burgers op meerdere vlakken: medische zorg en sociaal welbevinden. De samenwerking is doorgegroeid naar een breed Triple Aim programma 'Beter Samen in Noord' dat inzet op vernieuwing, verbinding en integratie van zorg en welzijn. Een van de voorbeelden waarin ziekenhuiszorg en sociale ondersteuning en welzijn hand in hand gaan, heeft betrekking op een pilot bij diabetes patiënten. Veel patiënten met suikerziekte die in ons ziekenhuis worden behandeld, hebben naast suikerziekte ook andere lichamelijke, psychische of sociale klachten. Via een speciale tool (INTERMED) worden die in kaart gebracht om meer inzicht te krijgen in wat er nog meer speelt naast de medische aandoening. Want juist ook die sociale problematiek, zoals bijvoorbeeld eenzaamheid of problemen met meer bewegen (bijv. na een amputatie), of armoede gerelateerde problematiek (zoals schulden), hebben invloed op de gezondheid en daarmee ook op de behandeling van diabetes. Door de samenwerking met alle partners wordt gezocht naar een integrale oplossing voor deze patiënten. De ervaren kwaliteit van zorg en ondersteuning wordt gemonitord. De verwachting is dat ook het aantal bezoeken op de polikliniek voor deze patiënten verminderd kan worden.

Antonius Ziekenhuis - Antonius Zorggroep

Ieder gezond mens beschikt over een afweersysteem als bescherming tegen bacteriën en virussen. Soms raakt dat systeem verstoord en is de patiënt aangewezen op antistoffen via een infuus. Tot voor kort moesten patiënten voor zo'n behandeling telkens naar het Antonius Ziekenhuis, maar dat hoeft niet meer. Dankzij het team Thuiszorgtechnologie van Thuiszorg Zuidwest Friesland kan die infuusbehandeling ook thuis plaatsvinden. "Veilig in je eigen vertrouwde omgeving", verzekert wijkverpleegkundige Sjirk Thibaudier. Patiënten met een verstoord afweersysteem zijn levenslang aangewezen op zo'n infuusbehandeling. "Gemiddeld eens in de drie tot vier weken", verduidelijkt Gerhard Woolthuis, onze internist-hematoloog. "Zo'n behandeling duurt circa vier uur, dus is voor patiënten behoorlijk belastend".

Ziekenhuis Rivierenland

In de regio Tiel zetten we het innovatieve platform SamenWel! en integrale samenwerking in om mensen enthousiast te maken om gezond(er) te leven. SamenWel! is het makkelijk toegankelijke online platform dat wij hebben geïnitieerd, samen met de Bibliotheek Rivierenland en GGD Gelderland-Zuid. Het platform ontsluit positieve informatie over gezond leven op een vrijwel uitsluitend visuele manier, via een website, op sociale media, op beeldschermen in wachtruimten en bij bijeenkomsten. De video's zijn toegankelijk voor de grote groep laaggeletterden in deze regio. Zo activeren we mensen tot gezond gedrag door hen direct te verwijzen naar lokale gezondheid bevorderende activiteiten. De activiteiten die SamenWel! verzamelt en weergeeft passen bij onze visie: "Een gezonde regio waarin de mensen op ons kunnen rekenen".

Slingeland Ziekenhuis en Streekziekenhuis Koningin Beatrix: Santiz

In de Achterhoek krijgen onder andere chronisch longpatiënten hun behandeling zo veel mogelijk thuis. Via de dienst COPD InBeeld worden zij op afstand gemonitord door verpleegkundigen van het regionaal medisch service center (NAAST), de longverpleegkundige van de thuiszorgorganisatie en de verpleegkundig specialist van het ziekenhuis. Enerzijds kunnen ze eerder ingrijpen als ze zien dat de klachten van een patiënt toenemen. Anderzijds voorkomen ze door monitoring dat iemand naar de polikliniek gaat terwijl er op dat moment geen klachten zijn.

Bravis ziekenhuis

De DigiTuin van het Bravis ziekenhuis is een toegankelijke ruimte waar bezoekers vrij kunnen in- en uitlopen en een kop koffie kunnen krijgen. Elke werkdag staan getrainde vrijwilligers klaar om bezoekers te vertellen hoe het samen digitaal beter kan. Zij begeleiden patiënten stap voor stap bij het inloggen op het Patiëntenportaal 'MijnBravis'. Ook onze zorgverleners verwijzen hun patiënten naar de DigiTuin, voor verdere uitleg over het invullen van vragenlijsten of het toepassen van eHealth-middelen zoals een webcamconsult. Hierdoor kunnen zoveel mogelijk patiënten meekomen in het digitale tijdperk. Door toegang tot ons Patiëntenportaal behouden zij zo lang mogelijk de eigen regie.

Integrale zorg rondom
de patiënt is noodzakelijk

Hoofdstuk 3

De kracht van SAZ ziekenhuizen: integrale zorg in een netwerk

3.1 Regionaal netwerk met zorg en welzijn

Om nu en in de toekomst de beste zorg te leveren aan iedereen in Nederland, is integrale zorg rondom de patiënt, binnen een regionaal netwerk van zorg- en welzijn, noodzakelijk. De SAZ ziekenhuizen zijn bij uitstek in staat integrale zorg te bieden, samen met de andere (zorg)aanbieders in het netwerk, op de juiste plek. Ze zijn verweven met en verankerd in de regio. Zij kennen de bewoners, de lokale en sociale structuren, werken nauw samen met de huisartsen, verpleeg- en verzorgingstehuizen, thuiszorg en andere regionale zorgverleners. Op basis hiervan kunnen ze de juiste zorg en hulp organiseren en mobiliseren. Dat is de kracht van de SAZ ziekenhuizen.

3.2 Samenwerking met opleidingsziekenhuis en/of academisch ziekenhuis

Tachtig procent van de ziekenhuiszorg is algemene ziekenhuiszorg. De integrale aanpak van de regionale ziekenhuizen is juist voor die zorg de beste en meest betaalbare optie. Daar zit de meeste ervaring en hebben de zorgprofessionals korte lijnen met de huisartsen en andere zorgverleners in de regio.

De SAZ vindt het een goede ontwikkeling dat hoogcomplexe, niet veel voorkomende zorg, verder wordt geconcentreerd in een beperkt aantal ziekenhuizen. Hoogcomplexe zorg betreft ongeveer twintig procent van de totale medisch specialistische zorg.

Dankzij goede samenwerking in een netwerk tussen een SAZ ziekenhuis, opleidingsziekenhuis (STZ) en/of academisch ziekenhuis worden patiënten met een hoogcomplexe zorgvraag voor (een deel van) de behandeling doorverwezen naar een gespecialiseerd ziekenhuis. Zo bieden we zorg waar het kan binnen de regio.

**Algemene
ziekenhuiszorg
binnen de regio,
hoogcomplexe zorg
in een netwerk met
andere ziekenhuizen**

OncoZON

Oncologisch netwerk Zuidoost-Nederland: 'Dichtbij als het kan, verder weg als het moet'. OncoZON is het oncologienetwerk van acht ziekenhuizen en één radiotherapeutisch instituut in de regio Zuidoost-Nederland, waaronder vier regionale SAZ ziekenhuizen (SJG Weert, St. Anna Ziekenhuis, Laurentius Ziekenhuis en Elkerliek ziekenhuis). OncoZON zorgt ervoor dat iedereen in de regio Zuidoost-Nederland de best mogelijke behandeling ontvangt bij iedere vorm van kanker, met aandacht voor de mens achter de patiënt en met behoud van het hoogst mogelijke leefcomfort en de best mogelijke bescherming van lichaamsfuncties, denkvermogen en sociaal leven. Het streven binnen OncoZON is om iedere patiënt in zijn/haar eigen instelling te behandelen. Alleen als het nodig is, dragen zij de patiënt tijdelijk over naar een ander ziekenhuis. Echelonering heeft bijvoorbeeld voor de rectum carcinen reeds plaats gevonden: patiënten worden centraal in een expert panel besproken, middels videoconferencing. Alle patiënten krijgen op die manier een gelijkwaardig en getoetst advies.

Zaans Medisch Centrum

Twee voorbeelden laten zien hoe we bij het Zaans Medisch Centrum werken aan de juiste zorg op de juiste plek: een aanmeldportaal en anderhalvelijnszorg.

Samen met de huisartsencoöperatie en de regionale VVT-aanbieders ontwikkelen we een coördinerend aanmeldportaal voor de Zaanstreek/Waterland. Zo helpen we patiënten meteen op de goede plek.

Het aanmeldportaal:

- is 24/7 digitaal bereikbaar voor huisartsen, huisartsenposten en ziekenhuizen.
- laat precies zien welke zorgcapaciteit actueel regionaal beschikbaar is: eerstelijns verblijf, respijtzorg, hotelzorg, geriatrische revalidatiezorg en langdurige (crisis-) zorg, het aantal beschikbare bedden (uitgesplitst naar laag-hoog complex en palliatief).
- maakt het mogelijk dat we informatie over patiënten kunnen uitwisselen.

Samen met de huisartsencoöperatie zoeken we naar nieuwe vormen van anderhalvelijnszorg. Zo hebben we een meekijkconsult ontwikkeld: de medisch specialist ziet samen met de huisarts éénmalig de patiënt en geeft een behandeladvies. Dermatologie, interne geneeskunde, longziekten en cardiologie doen hier aan mee. De eerste resultaten laten zien dat 80% van de patiënten die tijdens dit consult gezien worden anders een verwijzing naar de tweede lijn gekregen hadden en nu niet.

LangeLand Ziekenhuis

Zoetermeer heeft de wil en de mogelijkheden om een 'best practice' te worden voor regionale samenwerking en daarmee voor de gewenste transitie volgens de hoofdlijnakkoorden en Zorg Op de Juiste Plek.

Hoe we dat doen?

1. We richten een regionaal acuut zorgnetwerk in met focus op de (kwetsbare) ouderen.
2. We stellen een eenduidig en actueel medicatieoverzicht beschikbaar voor de patiënt en het regionale zorgnetwerk.
3. We ondersteunen preventie, leefstijl, zelfmanagement met (bewezen) multidisciplinaire/integrale zorgprogramma's in de regio.
4. We hebben meer tijd voor de patiënt, maken de samenwerking en communicatie makkelijker, zorgen voor minder registratielast en wisselen eenvoudiger (medische) gegevens uit door de implementatie van het MedMij afsprakenstelsel en Persoonlijke Gezondheids Omgevingen.

Het Van Weel-Bethesda Ziekenhuis - Curamare

Om de zorg op Goeree-Overflakkee dichtbij en betaalbaar te houden hebben het bedrijfsleven, de huisartsen, de gemeente en Curamare (waaronder Het Van Weel-Bethesda Ziekenhuis) het platform Paulina.nu opgericht. Binnen dit platform ontwikkelen we innovatieve initiatieven om samen met de bewoners regie te voeren over de eigen gezondheid en zorg binnen een vitale regio.

Wij werken aan:

- Preventie: overschakelen van 'zorgdenken' naar 'gezondheidsdenken'.
- Optimale zorg: integraal zorgaanbod van alle zorgpartners rondom de patiënt met inzet van duurzame en vernieuwende initiatieven.
- Verbinding: we betrekken de bewoners bij het borgen van goede zorg dichtbij.

We ontwikkelen de initiatieven over de schotten heen. Voorbeelden van projecten zijn: cardiologische diagnostiek door de huisartsen, integrale verloskunde, integrale aanpak kwetsbare ouderen en dementiezorg, (technologische) innovatie in samenwerking met universiteiten, eiland brede ICT-board, senior-proof woonaanbod.

Tjongerschans ziekenhuis Heerenveen

Sinds 2015 kiest Tjongerschans voor het intensiveren en uitbreiden van ons regionale zorgnetwerk. Vanuit de gedachte dat écht goede zorg alleen kan worden geleverd door een sterk en goed werkend zorgnetwerk hebben we de verbinding gelegd met andere schakels in dit netwerk. Dit heeft geleid tot intensievere samenwerking met als resultaat grote stappen in het bieden van de juiste zorg op de juiste plek. Zo hebben de medisch specialisten van Tjongerschans en de huisartsen uit de regio Heerenveen recent samen één coöperatie opgericht zodat zij gezamenlijk met het ziekenhuis de integrale zorg kunnen gaan bieden.

Ook op andere terreinen wordt de samenwerking verder vormgegeven. Zo opent medio 2019 een geheel nieuw expertisecentrum medisch specialistische ouderenzorg, waar zowel Tjongerschans als zorginstelling Meriant gezamenlijk invulling geven aan zorg voor de ouder wordende mens.

Treant Zorggroep

Patiënten die in aanmerking komen voor specifieke chemotherapie bij darm-, pancreas- en maagkanker, kunnen die voortaan thuis ondergaan. Dankzij een ingenieus pompje hoeven zij tijdens hun behandeling niet op de ziekenhuislocaties van Treant te blijven. 'Ze krijgen de chemokuur in hun vertrouwde omgeving toegediend en hebben meer bewegingsvrijheid', vertelt Jeffrey Engelhart, ziekenhuisapotheker van Treant Zorggroep.

Een klein infuuspompje zorgt ervoor dat de chemovloeistof via een slangetje geleidelijk in het lichaam van de patiënt stroomt. Zowel het aan- als afkoppelen van het pompje gebeurt op de afdelingen Dagbehandeling van Treant Zorggroep. Daarna mag de patiënt weer naar huis.

Onze oncologieverpleegkundige licht patiënten, die aan de thuisbehandeling willen deelnemen, vooraf uitgebreid voor. Bij vragen komt de apotheker naar de dagbehandeling om uitleg te geven. Ook krijgen patiënten een brochure met tips en regels over hun thuisterapie. Tijdens de behandeling kunnen patiënten altijd contact opnemen met de oncologieverpleegkundige van Treant.

Minder
ongezondheid,
meer gezondheid,
hogere kwaliteit
van leven

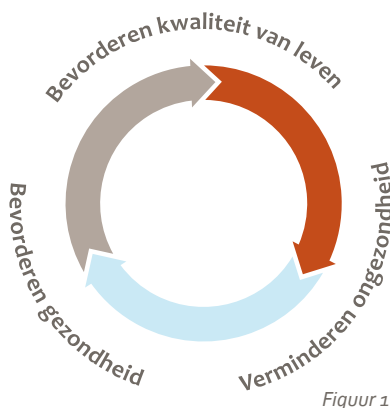
Hoofdstuk 4

Een strategie voor de toekomst: van traditioneel ziekenhuis naar gezondheidsorganisatie

Door de gezondheid te verbeteren en de kwaliteit van leven te verhogen, dringen we ongezondheid en de daarmee gepaard gaande kosten terug. Tot bevordering van gezondheid moeten 'preventie' en 'positieve gezondheid' worden gerekend. De kern van onze ambitie is het op gang brengen van een vliegwiel. Het vliegwiel bestaat uit drie gezondheidsdoelen: verminderen van ongezondheid, bevorderen van gezondheid en bevorderen van kwaliteit van leven.

4.1 Het belang van informatie over de persoon

Op basis van medische gegevens kunnen we ongezondheid verminderen. Als we daarnaast beschikken over data van fysiek en psychosociaal functioneren, kunnen we gezondheid verbeteren. Kwaliteit van leven kan alleen bevorderd worden als we de persoon echt kennen door bijvoorbeeld ook informatie te hebben over diens (leef)omstandigheden. Zonder deze drie soorten informatie staat het vliegwiel stil. Ook op het gebied van data gaan de SAZ ziekenhuizen samen werken met hun ketenpartners.

Figuur 1

Figuur 2

4.2 Draggers van de strategie

De vier strategische uitgangspunten van de SAZ zijn:

1. De menselijke maat: professionals zijn servicegericht en gedreven en kennen de patiënt.
2. Zorg op de juiste plek: door nauwe samenwerking met instellingen voor zorg en welzijn en gemeenten in de regio én in een netwerk met andere ziekenhuizen.
3. Bijdragen aan kwaliteit van leven, ook buiten het ziekenhuis in de regionale samenwerking.
4. Digitaal en makkelijk contact tussen patiënt en zorgverlener.

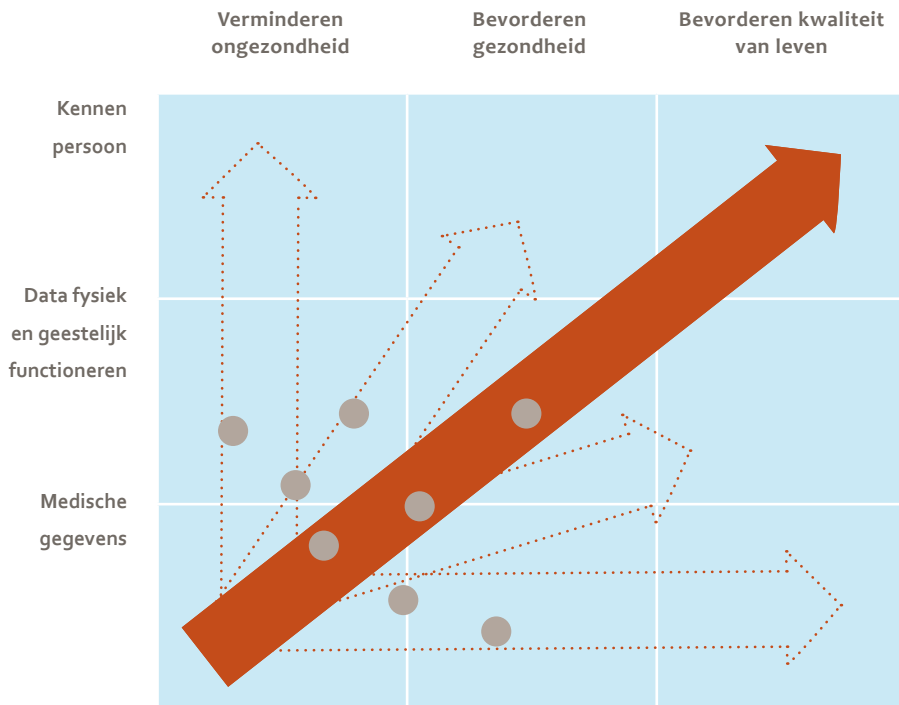
Centraal staan 'de menselijke maat; de patiënt kennen' (1) en 'kwaliteit van leven' (3). Dit zijn, in essentie, de dragers van de strategie. Ze worden ondersteund door de andere twee strategische uitgangspunten: 'samenwerking' (2) en 'dichtbij en makkelijk contact' (4).

4.3 Matrix

In de twee dragers of pijlers van de strategie zijn elk drie niveaus te onderscheiden:

- De gezondheidsdoelen: verminderen ongezondheid, bevorderen gezondheid, bevorderen kwaliteit van leven. (x-as, van links naar rechts)
- De menselijke maat: drie soorten kennis of informatie: medische gegevens, data fysiek en geestelijk functioneren, kennen persoon. (y-as, van onder naar boven)

De twee dragers vormen de noodzakelijke voorwaarden van de strategie. Het één kan niet zonder het ander. Samen vormen ze een systeem dat weer te geven is als een matrix.

Figuur 3

In de ontwikkeling die door de pijl in de matrix wordt aangegeven ondersteunen de vier strategische uitgangspunten elkaar. Op basis van de relatie en de contacten tussen patiënt en zorgverlener in de regio worden data verzameld via (digitale) technologie. De resultaten worden gebruikt voor het terugdringen van fysieke en psychosociale problemen, de bevordering van kwaliteit van leven en, indirect, het terugdringen van zorgkosten. In dit systeem dat drijft op integratie, speelt het SAZ ziekenhuis een centrale rol. Het ziekenhuis ontwikkelt zich geleidelijk aan tot gezondheidsorganisatie.

4.4 Kwaliteit van leven en persoon achter de patiënt

De leidende gedachte achter de strategie is dat het steeds meer gaat om kwaliteit van leven en steeds meer om de persoon achter de patiënt. De pijl bedoelt niet te suggereren dat de oorspronkelijke functie van het ziekenhuis – verminderen van ongezondheid – naar de achtergrond verdwijnt. Integendeel. Het is de bedoeling dat de matrix zich vult. Met de nieuwe strategie nemen SAZ ziekenhuizen een bredere

Het gaat steeds meer om kwaliteit van leven en de persoon achter de patiënt

verantwoordelijkheid op het gebied van gezondheid en kwaliteit van leven en daarmee in het beheersen van de zorgkosten. De strategische groeirichting betreft dus het vullen van de matrix, niet het uitsluiten van de cellen die buiten de diagonaal vallen (figuur 3).

4.5 De strategie als groeimodel: een samenvatting

1. De ontwikkelingsrichting loopt van het traditionele ziekenhuis naar een organisatie die, samen met andere partijen, de kwaliteit van leven bevordert. Op een andere manier geformuleerd: het betreft naast het uitvoeren van hoogwaardige medische verrichtingen ook een focus op het werkelijk centraal stellen van de patiënt/persoon.
2. Deze ontwikkelingsrichting valt uiteen in twee specifieke lijnen. De ene lijn geeft de toenemende aandacht voor het individu weer. De andere lijn laat zien hoe de beperking van ongezondheid gekoppeld wordt aan de bevordering van gezondheid en uiteindelijk een bijdrage levert aan kwaliteit van leven. Hierdoor levert kwaliteit van leven weer een bijdrage aan de vermindering van ongezondheid.
3. De twee lijnen zijn te verbijzonderen, zodanig dat een matrix met negen cellen ontstaat. Deze cellen vertegenwoordigen elk een specifieke combinatie van kennis van de persoon en een niveau van welzijn. De negen cellen zijn niet strikt van elkaar gescheiden maar vloeien in elkaar over. Ze zijn hier weergegeven om duidelijk te maken hoe de combinatie van de twee ontwikkelingslijnen kan worden geconcretiseerd. Het belangrijkste daarbij is dat deze lijnen samen de richting volgen zoals die onder 1 is weergegeven.

4.6 Regierol voor SAZ ziekenhuis

Het traditionele 'SAZ ziekenhuis' ontwikkelt zich dus naar een 'SAZ gezondheidsorganisatie'. Het is duidelijk dat een ziekenhuis niet alle activiteiten kan omvatten die de kwaliteit van leven verbeteren. Hiervoor is samenwerken nodig met partijen in de regio. De strategie impliceert daarom een regierol: het SAZ ziekenhuis als de spin in het zorgweb.

De SAZ ziekenhuizen kunnen elkaar hierin versterken en ondersteunen. Dit is de kracht van het collectief. Het betreft een groeipad dat meerdere jaren omvat. Het betreft een model waarin patiëntgerichtheid en integrale zorg op een integere manier worden vormgegeven. De patiënt wordt niets dwingend voorgeschreven.

Röpcke-Zweers Ziekenhuis - Saxenburgh Groep

Saxenburgh is een regionaal medisch- en zorgnetwerk in de regio Hardenberg tot en met Hoogeveen. Gezondheidscentrum De Veltstroom in Coevorden is een van de regionale gezondheidscentra waar onze medisch specialisten samenwerken met huisartsen, apothekers en paramedici. In De Veltstroom werken we niet alleen samen om de gezondheid van inwoners te verbeteren. We maken er een 'blauwe zone' van: een regio waar inwoners langer in goede gezondheid leven én een betere levenskwaliteit ervaren. Dat omvat dus ook het welzijn van inwoners en het sociaal domein. Want bij iemand met schulden en stress staat het hoofd niet naar verandering naar een gezondere levensstijl. Daarom werken we samen met maatschappelijk werk, geestelijke gezondheidszorg, thuiszorg en de gemeente. Zo werken we structureel aan een betere gezondheid en betere levenskwaliteit van inwoners in de regio Coevorden.

Ziekenhuis Amstelland

Het Wond Expertise Centrum (WEC) in Ziekenhuis Amstelland werkt in de regio Amstelland samen met een huisartsengroep, twee thuiszorgorganisaties, een zorginstelling en enkele materiaalleveranciers. Om te voorkomen dat een wond complex wordt, bieden we wondzorg laagdrempelig aan. Het is belangrijk om een slecht genezende wond snel te herkennen en daarin is de thuiszorg of de zorginstelling de schakel. Zij kunnen via de huisarts doorverwijzen naar ons Wond Expertise Centrum of naar een samenwerkende huisartsenpraktijk. Twee keer per week zijn onze wondconsulent en een Physician Assistent of een Verpleegkundig Specialist in de huisartsenpraktijk aanwezig om mensen met een wond te zien. Daarnaast verzorgen wij vanuit het ziekenhuis scholing. We werken met één behandelplan en we weten van elkaar wat we doen. Zelfs de leverancier zal bij langdurig gebruik van materialen bij één persoon, aan de bel trekken. We houden elkaar dus scherp.

Admiraal de Ruyter Ziekenhuis

Wij werken intensief samen met het Erasmus MC. Zo kunnen patiënten uit Zeeland met uitgezaaide niet-kleincellige longkanker voor immunotherapie voortaan bij ons terecht. De behandeling wordt toegepast bij patiënten die eerder behandeld zijn met chemotherapie, maar daar geen baat bij hadden. Onder supervisie van de longartsen in Rotterdam wordt de immunotherapie op de dagbehandeling in Goes gegeven. Hier vinden ook eens per week gezamenlijke consulten plaats. Patiënten zijn enthousiast over het feit dat ze minder hoeven te reizen en toch deze therapie kunnen volgen.

Ommelander Ziekenhuis Groningen

Sinds december 2015 zijn we als Ommelander Ziekenhuis Groningen een zelfstandige dochter binnen de holding van het Universitair Medisch Centrum Groningen (UMCG). We intensiveren de samenwerking en breiden deze verder uit. Vanuit het motto: 'Zorg op de juiste plaats' willen we dat artsen samen zorgpaden invullen, dat complexe behandelingen juist bij het UMCG en eenvoudigere, vaak voorkomende behandelingen juist bij ons plaatsvinden. Sinds de start is op veel fronten hard gewerkt om zorg te ontwikkelen en invulling te geven aan de door iedereen zo gewenste verplaatsing van zorg.

Een van de eerste mijlpalen was dat we direct na de zomer van 2016 enkele vaste ruimtes in het UMCG betrokken, zodat onze dokters op een vaste plek spreekuur kunnen houden in het UMCG. Maar de kern is dat we op steeds meer plekken en binnen steeds meer specialismes gezamenlijk patiënten behandelen of doorverwijzen. De meest recente voorbeelden hiervan zijn de in het najaar gestarte spreekuren allergologie en vaatchirurgie van het Ommelander Ziekenhuis in het UMCG. En we hebben onlangs een gezamenlijke meniscusstraat ingericht en de zorg voor strabismuspatiënten naar onze vestiging in Scheemda verplaatst.

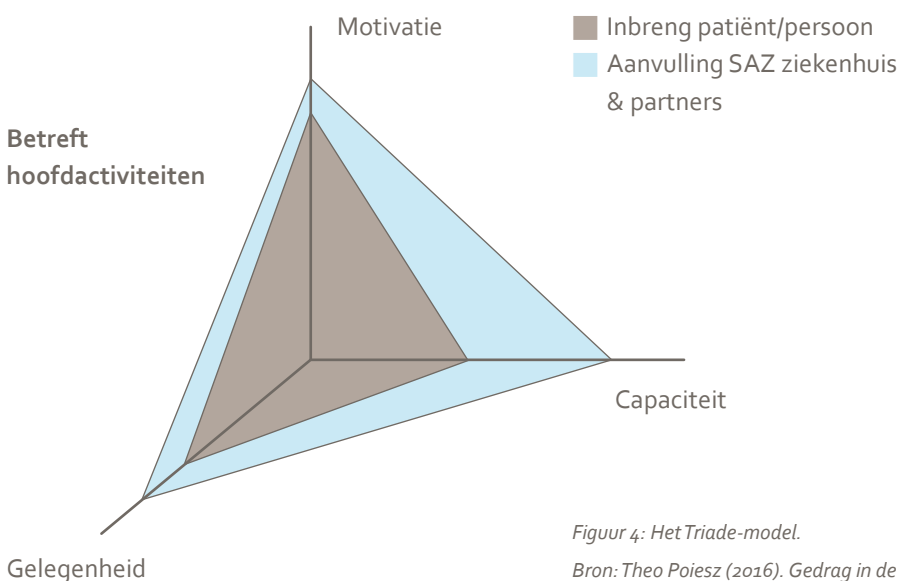
Goed aansluiten
bij de vraag van
de individuele
patiënt

Hoofdstuk 5

SAZ strategie in de praktijk

5.1 Hoe dragen wij als SAZ bij aan kwaliteit van leven?

Kwaliteit van leven is een moeilijk begrip dat voor iedere persoon een andere betekenis heeft. Om rond kwaliteit van leven beleid te ontwikkelen maken we gebruik van het Triade-model.

Figuur 4: Het Triade-model.

Bron: Theo Poiesz (2016). *Gedrag in de zorg*.

Volgens dit model kan van kwaliteit van leven worden gesproken als tegelijkertijd optimaal is voldaan aan drie voorwaarden:

1. Motivatie : het hebben van een ambitie, een perspectief of een positief doel.
2. Capaciteit: het zelf kunnen bijdragen aan de realisatie van dat doel (eigen regie).
3. Gelegenheid: in de omstandigheden zijn die de realisatie mogelijk maken.

De drie voorwaarden zijn te zien als drie dimensies. Hoe hoger de score op elk van de dimensies, hoe hoger de kwaliteit van leven. De laagste score is sterk bepalend voor het uiteindelijke resultaat.

In figuur 4 stelt het grijze vlak de eigen inbreng van de patiënt voor. Het blauwe deel is een aanvulling door het SAZ ziekenhuis en samenwerkende partijen. De 'buitenste' lijnen geven het maximaal haalbare volume weer.

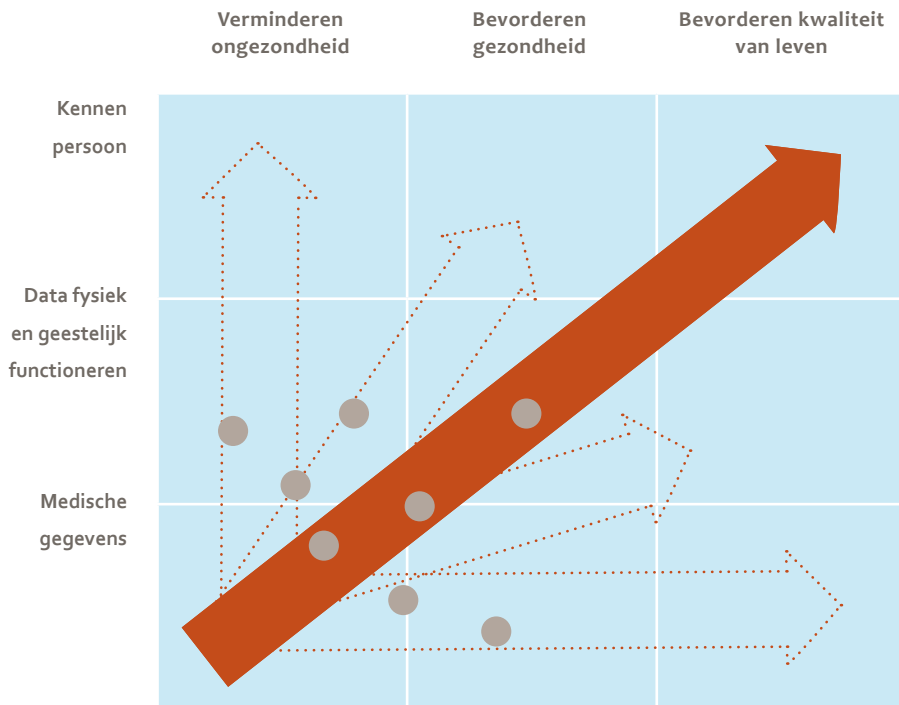
'Leven' wordt hanteerbaar gemaakt door te focussen op hoofdactiviteiten zoals: zelfstandig blijven wonen, een actief sociaal leven leiden, van de natuur genieten, reizen. Per persoon en per hoofdactiviteit kan worden nagegaan in hoeverre aan de drie voorwaarden wordt voldaan. Als dit niet het geval is, kan het SAZ ziekenhuis ervoor zorgen, samen met andere partijen en de betreffende persoon zelf, dat de voorwaarden zo goed mogelijk worden vervuld.

Bijvoorbeeld: Iemand wil graag zelfstandig blijven wonen (hoge motivatie), maar mist daarvoor de capaciteit (cruciale hulpmiddelen) en de gelegenheid (het is een appartement op de vierde verdieping dat alleen per trap te bereiken is).

5.2 De kracht van de SAZ ziekenhuizen

Het onderscheidend vermogen van de SAZ ziekenhuizen is gelegen in de mogelijkheid het best en het snelst aan te sluiten bij de vraag van de patiënt/persoon door hier integraal op in te spelen. Dit komt neer op nemen en (laten) organiseren van motivatie-, capaciteit- en gelegenheidsmaatregelen.

Het SAZ ziekenhuis doet zeker niet alles zelf, maar verwijst waar mogelijk door naar de samenwerkingspartners. Gezamenlijk wordt de Triade-figuur zo goed mogelijk gevuld.

Kernwaarden	
Menselijke maat	Samenwerking
Kwaliteit van leven	Hoogwaardige expertise

Missie
Samen werken aan kwalitatief hoogwaardige, integrale en betaalbare zorg, die bijdraagt aan de kwaliteit van leven van bewoners in de regio.

Visie
Gebaseerd op hoogwaardige expertise, samenwerking met zorg- en andere partners in de regio en de inzet van nieuwe (informatie) technologische mogelijkheden, gaan de SAZ ziekenhuizen een regisserende rol verwerven.

5.3 Technologische ontwikkelingen en data

Net als in veel andere sectoren wordt ook de zorg de komende jaren steeds meer gedreven door data en informatie. Extractie van kennis en het verzamelen en analyseren van data vereist nieuwe technologieën en strategieën. We zijn ons als SAZ ziekenhuizen hiervan terdege bewust en kiezen er dan ook voor om het toepassen van data door de keten heen op te nemen als integraal onderdeel van onze strategie.

Enkele voorbeelden van technologische ontwikkelingen

Wearables

Er zijn nieuwe pleisters en polsbandjes, zogenaamde 'wearables', op de markt waarmee mensen onder andere gemakkelijk hun bloeddruk, hartslag en/of bloedsuikerspiegel kunnen meten. Deze informatie kunnen zij met zorgprofessionals

Technologie geeft patiënten meer controle over hun eigen gezondheid

delen via onder meer een app op hun telefoon. Zo wordt medische achteruitgang voorkomen door eerder in te grijpen. Dit vermindert ziekenhuisbezoeken en (her-)opnames. Na een ingreep kan iemand ook thuis herstellen met monitoring op afstand. De technologie geeft patiënten, mits goed ingebed in een solide netwerk, meer controle over hun eigen gezondheid, meer vrijheid en zorgt voor minder bezoeken aan het ziekenhuis.

Artificiële intelligentie

Voor diverse specialismen zijn steeds meer toepassingen beschikbaar die de zorgverlener ondersteunen bij het stellen van de diagnose en het bepalen van het behandelprotocol. Vaak wordt hierbij gerefereerd aan 'Big Data'; de mogelijkheid om door het slim combineren en analyseren van complexe datasets gebeurtenissen te volgen, te verklaren en te voorspellen.

Supercomputers als IBM's Watson stellen medische professionals in staat om met klinische en medische informatie diagnoses te stellen en behandelplannen te formuleren. Andere internationale voorbeelden op het gebied van klinische besluitvorming zijn: radiologie (Artificiële Intelligentie voor MRI beelden), oncologie (IBM Watson Oncology), dermatologie, diabetes (Sugar.IQ) en in Nederland het PIE netwerk: Pathology Image Exchange. De technologie maakt de zorgverleners niet overbodig. Door repetitieve en tijdsintensieve taken middels Artificiële Intelligentie te ondersteunen ontstaat er meer tijd en aandacht voor de patient.

Preventie, bijdragen aan kwaliteit van leven en zorg thuis

Met behulp van 'Big Data' kunnen we vervolgens de patiënt persoonlijk benaderen met zorg die past bij zijn of haar situatie ('Small Data').

Mevrouw de Koning komt voor een behandeling in het ziekenhuis. Haar specialist ziet via de voor hem beschikbare (data-) tools welk type behandelingen eerder succesvol waren bij patiënten met een gelijk profiel als mevrouw de Koning. Tevens ziet hij in de systemen van het ziekenhuis (door de nauwe samenwerking met de huisartsen en thuiszorg) dat mevrouw de Koning twee maanden geleden weduwe is geworden. De specialist en het zorgteam nemen dit gegeven en de wensen van mevrouw de Koning dat zij sport en veel bewegen belangrijk vindt, mee bij het contact met haar en de gezamenlijke keuze voor het type behandeling.

In de thuissituatie wordt het zorgtraject voortgezet. Automatisch worden een aantal vitale waarden gemeten en digitaal doorgegeven (bv. via BeterDichtbij). Bovendien heeft mevrouw de Koning digitaal contact met haar eigen zorgverleners.

5.4 Samen werken aan waardegedreven zorg

Met waardegedreven zorg, ook wel Value Based Health Care (VBHC) genoemd, werkt de SAZ aan het realiseren van de beste zorg en gezondheid voor de patiënt tegen de laagst mogelijke kosten.

Waardegedreven zorg staat of valt bij goede samenwerking, binnen de eigen organisatie en met andere organisaties in de keten. Inzicht in goede voorbeelden stimuleert het verder verbeteren van de kwaliteit en doelmatigheid van de zorg. Dit sluit aan bij het realiseren van de Triple Aim doelen: betere ervaren kwaliteit van zorg, een gezondere populatie, tegen relatief minder kosten.

Figuur 5: Triple Aim: Betere zorg, Betere gezondheid, lagere kosten.

Met behulp van benchmarks van uitkomsten, kostendrijvers en PROMS worden prestaties open en transparant besproken in SAZ-spiegelbijeenkomsten. Daarbij wordt gewerkt met een continue verbetercyclus. Met behulp van interactieve dashboards en aanvullende tools krijgen de ziekenhuizen laagdrempelig toegang tot de benchmark informatie, die steeds wordt geactualiseerd. Maandelijks krijgen de ziekenhuizen een rapportage met opvallende prestaties van het eigen ziekenhuis ten opzichte van de andere deelnemende ziekenhuizen en de vorige periode. Door het delen van data en goede voorbeelden worden ziekenhuizen gestimuleerd om integraal verbetertrajecten op te zetten en van elkaar te leren, om zo de waarde van zorg te verbeteren. Niet alleen in het ziekenhuis, maar in de hele keten. De zorgprofessionals gaan bij elkaar in de keuken kijken om van elkaar te leren.

**Van elkaar leren
om de waarde
van de zorg te
verbeteren**

We koppelen dit SAZ programma aan het thema 'samen beslissen', zodat deze waardevolle informatie ook voor de patiënt, in begrijpelijke taal, beschikbaar komt.

'Samen beslissen' betekent dat de patiënt samen met de arts beslist over welke zorg het beste bij hem of haar past. De arts geeft informatie over de mogelijkheden en de bijbehorende voor- en nadelen. De patiënt en de arts bespreken samen wat dit betekent voor de eigen situatie van de patiënt en wat de persoonlijke voorkeur is. Uiteindelijk beslist de patiënt samen met de arts wat het best bij hem of haar past. De wensen en situatie zijn dus bepalend voor de uiteindelijke beslissing.

De SAZ biedt een platform om van elkaar te leren, ook op het gebied van patiëntveiligheid. We zijn een lerende organisatie. SAZ leden geven elkaar inzicht in hun veiligheidscultuur en - aanpak, wisselen ervaringen uit, delen goede voorbeelden over het uitvoeren van een calamiteitenonderzoek, de communicatie naar de patiënt, het omgaan met de betrokken zorgverlener(s) en borging van verbetermaatregelen. Op basis van geanonimiseerde calamiteitenrapportages van 28 SAZ ziekenhuizen aggregeren we kennis en destilleren we leermomenten.

Wilhelmina Ziekenhuis Assen

“Hoe kunnen we een netwerk realiseren waarbinnen we 24/7 kwetsbare ouderen ondersteunen met monitoring, waardoor we crisissituaties voorkomen?” Om deze vraag te beantwoorden nodigden we elf regionale zorginstellingen, huisartsen, gemeenten, ambulancedienst en GGZ Drenthe uit om met elkaar in gesprek te gaan. Het resulteerde in de oprichting van ‘Samen Zorg Assen’.

Het unieke van ‘Samen Zorg Assen’ is de snelheid van aanpak en het vlotte proces. Daarnaast levert het concrete resultaten op. ‘Samen Zorg Assen’ is in 2018 gestart met drie projecten. Twee projecten gaan over het coördineren en stroomlijnen van de zorg voor kwetsbare ouderen tijdens avond, nacht en weekend. Dit zorgt voor efficiënte uitwisseling van uniforme gegevens, en maakt dat de juiste zorg snel op de juiste plaats geleverd wordt. Het derde project zorgt ervoor dat arts en verpleegkundige toegang krijgen tot de actuele medicatielijsten.

Ziekenhuis Nij Smellinge

Om de juiste zorg op de juiste plaats te kunnen leveren aan de patiënten uit Zuidoost Friesland, hebben huisartsen, Sûnenz, medisch specialisten, ziekenhuis Nij Smellinge, en ZuidOost-Zorg een anderhalvelijnscentrum opgericht: Sûnenz. Bij aanvang in 2016 zijn we begonnen met spreekuren voor cardiologie, orthopedie en dermatologie. In de jaren daarna zijn gynaecologie en longgeneeskunde erbij gekomen en vindt er wekelijks een spreekuur plaats. Inmiddels hebben bijna 3.000 patiënten een bezoek gebracht aan Sûnenz. Het aantal specialismen wordt in 2019 nog eens uitgebreid met onder meer urologie, KNO en MDL.

De initiatiefnemers zijn blij met de uitbreiding van het aantal specialismen en het stijgende aantal patiënten dat geholpen wordt in de anderhalvelijn. Zowel verwijzers als behandelaren zien de voordelen van anderhalvelijnszorg. Het levert een bijdrage aan ‘de juiste zorg op de juiste plaats’. Ook de patiënt is tevreden; de zorg vindt plaats in een minder klinische setting en de kwaliteit is hoog.

Laurentius Ziekenhuis

Het Laurentius Ziekenhuis heeft met de gemeente Roermond, Meditta, Burgerkracht Limburg, en CZ de handen ineen geslagen voor een betere gezondheid voor de inwoners van regio Roermond. Wij willen een beweging op gang brengen om gezondheid van inwoners te verbeteren, zorg en ondersteuning te organiseren op de juiste plek, het juiste moment, de juiste manier én met de juiste aandacht. Deze samenwerking richt zich in eerste instantie op het minder kwetsbaar worden van ouderen. Bijvoorbeeld door het samenbrengen en zichtbaar maken van alle activiteiten rondom vallen en het vergroten van de bewustwording bij ouderen rondom dit thema.

Om deze communicatie snel en doeltreffend op te pakken werd (als proefproject) deze informatie verstrekt bij een huisartsenpraktijk in de wijk, gelijktijdig met het toedienen van de griepvaccinatie. Er zijn adviezen gegeven over thuis wonen, voeding en medicijnen. Deze manier van informeren is door alle betrokkenen als uiterst prettig en effectief ervaren. In 2019 wordt dit proefproject verder uitgebreid naar meerdere huisartsenpraktijken in de wijk.

SJG Weert

De gevolgen van een beroerte komen vaak pas in een later stadium aan de oppervlakte en kunnen het leven ingrijpend veranderen. Voor de betrokken instanties in de regio reden om de handen ineen te slaan.

Na een beroerte kunnen patiënten in de regio Weert rekenen op intensieve nazorg en persoonlijke begeleiding in de eerste lijn. Dat gebeurt in nauwe samenwerking met de regionale ketenpartners: onze vakgroep neurologie, Libra Revalidatie & Audiologie, verpleeghuis St. Martinus en de zorggroepen Meditta en PoZoB. Door een nieuwe werkwijze kunnen we de vaak ingrijpende gevolgen eerder opsporen en zowel de patiënt als zijn mantelzorger beter ondersteunen.

In de nieuwe opzet is de praktijkondersteuner de spil. Deze bekijkt elk kwartaal hoe het met de patiënt gaat, welke problemen er zijn en welke aanvullende zorg er eventueel nodig is. Daarbij worden de ketenpartners actief ingezet. Door de CVA-zorg op deze manier in te richten, komen de gevolgen van een herseninfarct of -bloeding eerder aan het licht en krijgt de patiënt sneller de juiste zorg en begeleiding van de juiste zorgverlener.

Van ziekenhuis naar
gezondheidsorganisatie

Hoofdstuk 6

Samenvatting strategie

2019-2022

De strategie van de SAZ draagt bij aan de kwaliteit van leven van mensen door hen te stimuleren, te ondersteunen en te faciliteren in het bereiken van hun persoonlijke levensdoelen.

Met deze benadering richten SAZ ziekenhuizen zich naast behandeling ook op preventie, vermindering van ongezondheid en bevordering van gezondheid.

De SAZ ziekenhuizen doen dit samen met andere zorg- en welzijn partners, met kennis over de individuele patiënt als uitgangspunt.

De SAZ ziekenhuizen willen hierbij een regisserende positie verwerven, gebruikmakend van de mogelijkheid van het toepassen van data door de keten heen.

De beoogde bijdrage van de SAZ is te zien op verschillende niveaus:

- Van de individuele patiënt/persoon.
- Regionaal.
- Landelijk, het Nederlandse zorgstelsel.

Met deze strategie geven de SAZ ziekenhuizen op een goede, innovatieve en verantwoorde manier uitvoering aan hun ambities en waar zij voor staan. Leren van elkaar en elkaar versterken zijn daarbij belangrijke uitgangspunten. De SAZ speelt hier een ondersteunende en faciliterende rol in.

IJsselland Ziekenhuis

Altijd en overal de best passende zorg leveren doe je samen. Wij vervullen bij uitstek een regierol in het zorgnetwerk van de patiënt. Bijvoorbeeld door een uniek partnership met het Erasmus MC waarin we, mét behoud van onze eigen identiteit en verantwoordelijkheid én vanuit het complementaire karakter, werken aan de juiste zorg op de juiste plaats. Door de verbinding tussen tweede en derde lijn komt de patiënt in de tweede lijn waar dat kan en in de derde lijn indien noodzakelijk.

De zorg op de juiste plek en op maat wordt ook geleverd op onze locatie Havenpolikliniek in het centrum van Rotterdam. Hier werken vier Rotterdamse ziekenhuizen, de verpleeg- en verzorgingstehuizen en thuiszorg, de gemeente en huisartsen samen aan een nieuw integraal zorgconcept voor ouderen, zowel fysiek, met alle functies onder één dak, als virtueel. Doel is om kwetsbare ouderen te ondersteunen om langer thuis te blijven wonen en/of kortdurend te herstellen op eerstelijnsverblijfsbedden. Zo voorkomen we een deel van de SEH bezoeken en onnodige opnames in het ziekenhuis.

Ziekenhuis St Jansdal

St Jansdal heeft de handen ineen geslagen met Zorgverzekeraar Zilveren Kruis, en de twee gezondheidscentra in Nijkerk (De Nije Veste en Corlaer). Longartsen uit ons ziekenhuis verzorgen de diagnose in de eerstelijns en worden ook door de eerstelijns betaald. Er wordt hierbij gebruikgemaakt van een BodyBox (longen meetapparaat die 'vroeger' alleen in het ziekenhuis werd gebruikt) en diverse diagnostische tools zoals Nijmegen Clinical Screening Instrument (NCSI) ten behoeve van de bepaling van beperkingen en doelen van COPD patiënten. Door een exactere en vollediger diagnose kan geboden zorg beter aansluiten op specifieke individuele behoeften van patiënten. COPD patiënten hoeven niet meer standaard in het ziekenhuis behandeld te worden.

Er is nu nadrukkelijker aandacht voor de 'mens' achter de longen. Zo wordt bijgedragen aan de Triple Aim doelstellingen.

ZorgSaam Zorggroep Zeeuws-Vlaanderen

ZorgSaam Zorggroep Zeeuws-Vlaanderen biedt medische zorg aan kinderen. Ouders betrekken we zoveel mogelijk bij de zorg en kunnen dicht bij hun kind zijn tijdens een opname. Ook thuis nemen de medische mogelijkheden toe. Het is niet langer noodzakelijk om maanden in het ziekenhuis te verblijven. Vaak kunnen kinderen sneller worden ontslagen. Mits de (medische) zorg en ondersteuning buiten het ziekenhuis goed is geregeld. Om de zorg voor kinderen in of buiten het ziekenhuis zo soepel mogelijk te laten verlopen laten we zowel in de thuissituatie als in het ziekenhuis dezelfde mensen (vanuit één team) integraal de kindzorg vorm geven. Hierdoor kunnen kinderen en ouders zowel in het ziekenhuis als thuis op dezelfde gezichten, dezelfde processen en hetzelfde kwaliteitsniveau rekenen. Dit doen we vanuit één plan waar we ouders en kinderen bij betrekken, met oog voor alle levensgebieden.

Elkerliek ziekenhuis

Elkerliek wil duurzaam goede zorg bieden voor de 250.000 inwoners in Helmond en de Peel. Daarbij is nauwe samenwerking met andere zorgprofessionals in de regio essentieel. We hebben elkaars hulp namelijk nodig. Alleen door verder te kijken en te reiken dan de eigen muren kunnen we relevant blijven voor patiënten. Dergelijke zorgvernieuwing brengen we al in de praktijk via integrale oogzorg en geboortezorg. Een prachtig nieuw initiatief is onze regionale samenwerking om te komen tot toekomstbestendige spoedzorg. Huisartsen, thuiszorg, verpleegzorg, GGZ, GGD en wij als ziekenhuis maken samen stappen om concreet acute zorgvragen te voorkomen. En – voor de gevallen die niet te voorkomen zijn – werken we een gezamenlijk aanpak uit om de spoedvraag om te buigen richting zelfzorg of reguliere zorg. Voor de overblijvende spoedvraag gaan we nauwer samenwerken (onder meer via een centraal spoedplein en vliegende spoedteams), waardoor we voor de patiënt een plek creëren waar we direct de juiste zorg kunnen bieden.

Samen met
de patiënt
zorgen voor
de zorg van
morgen

Colofon

SAZ, Vereniging van Samenwerkende
Algemene Ziekenhuizen

Bezoekadres
Oudlaan 4, 3515 GA, Utrecht

Postadres
Postbus 9696, 3506 GR, Utrecht

t 030 2739216
info@saz-ziekenhuizen.nl
www.saz-ziekenhuizen.nl

Tekst
Van Hezewijk Tekst & Taal

Ontwerp
De Ontwerppraktijk

Oplage
3.000 ex

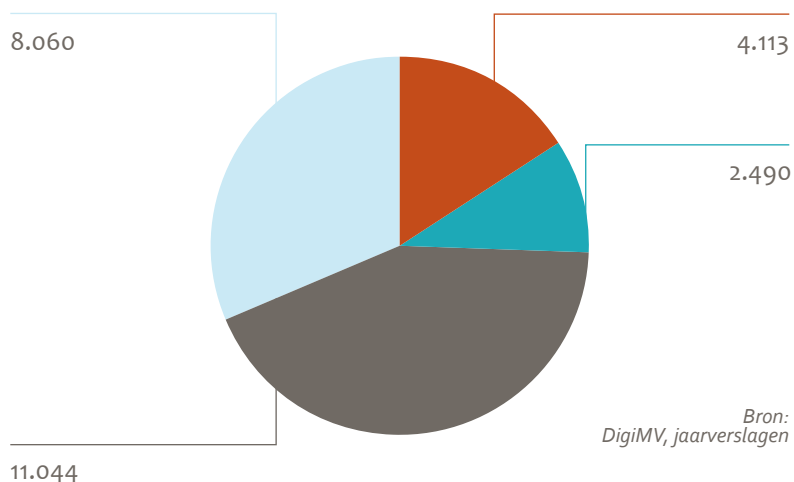
Leden SAZ

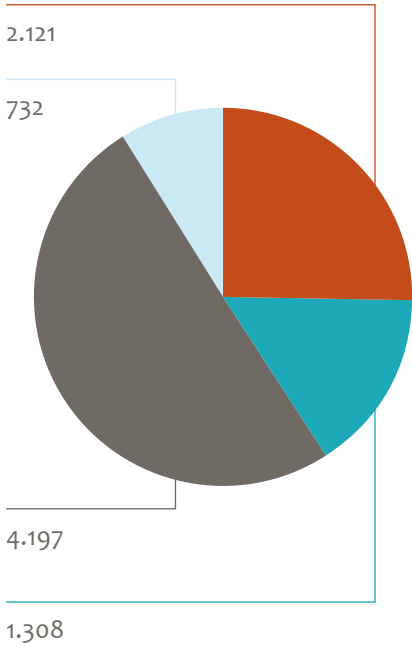
Ziekenhuiszorg in cijfers

▼ Omzet (miljoenen euro) in 2017

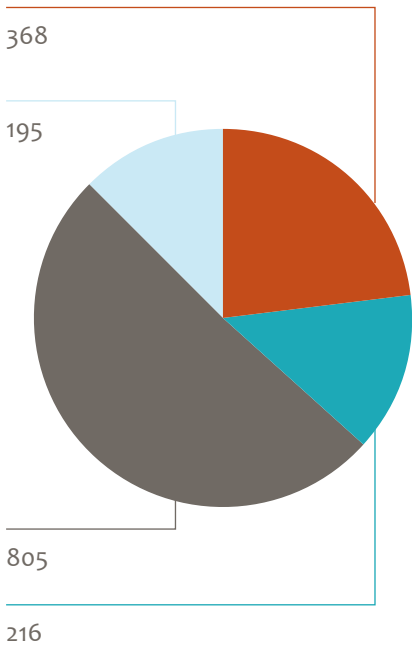
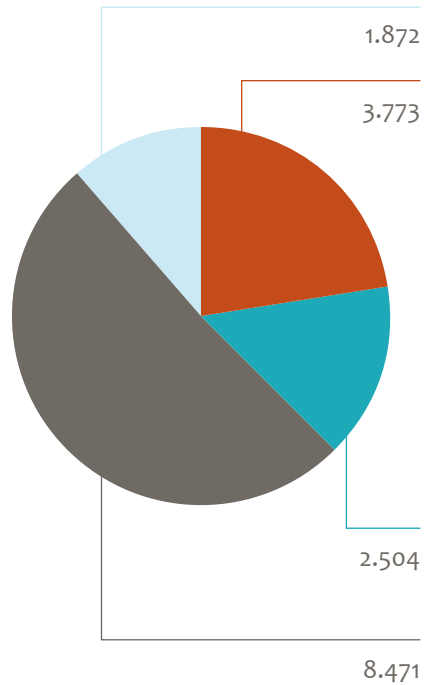
Legenda

- **SAZ ziekenhuizen**
28 ziekenhuizen, aangesloten bij de Vereniging van Samenwerkende Algemene Ziekenhuizen
- **Overige Algemene Ziekenhuizen**
13 algemene ziekenhuizen, geen lid van de SAZ en STZ
- **STZ ziekenhuizen**
26 ziekenhuizen, aangesloten bij de Vereniging van Samenwerkende Topklinische opleidingsZiekenhuizen
- **Universitair Medische Centra**

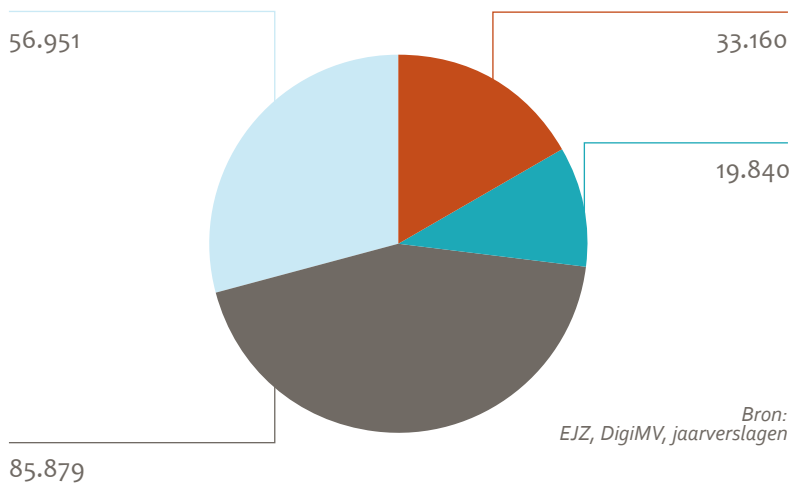
◀ **Eerste polikliniek bezoeken**
(x 1000) in 2017

Herhaal polikliniek bezoeken ▶
(x 1000) in 2017

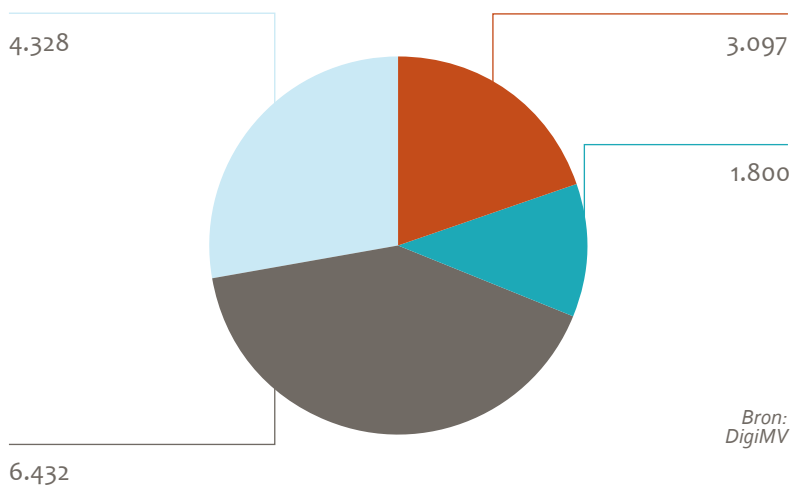

◀ **Klinische opnames**
(x 1000) in 2017

▼ **Totaal personeel inclusief medisch specialisten in loondienst en vrijgevestigd (Fte)**
in 2017

▼ **Totaal aantal medisch specialisten in loondienst en vrijgevestigd (Fte)**
in 2017

Contact

SAZ, Vereniging van Samenwerkende Algemene Ziekenhuizen

Bezoekadres

Oudlaan 4, 3515 GA, Utrecht

Postadres

Postbus 9696, 3506 GR, Utrecht

t 030 2739216

info@saz-ziekenhuizen.nl

www.saz-ziekenhuizen.nl